

RAADSVOORSTEL:

2008-2009

Ons kenmerk: SZ 09.1904538

Registratienummer : GR 09.

Ingekomen op :

Onderwerp: Voorstel tot wijziging van de Verordening Wet inburgering 2009

Groningen,

Aan de raad,

De Wet inburgering is op een aantal punten gewijzigd met ingang van 1 januari 2009. De wijzigingen geven aanleiding de Verordening Wet inburgering op enkele onderdelen aan te passen.

De volgende wijzigingen in de Wet inburgering zijn aan de orde:

Gemeenten kunnen aan iedere inburgeringsplichtige een aanbod doen (art. 19 lid 1 WI).

In het verleden bood de Wet inburgering niet de mogelijkheid iedere inburgeringsplichtige een inburgeringsaanbod te doen. Zo kon aan een werkende inburgeringsplichtige geen aanbod worden gedaan. De wijziging in de Wet inburgering biedt gemeenten de mogelijkheid aan iedere inburgeringsplichtige een inburgeringstraject aan te bieden. De wijziging werkt terug tot 1 november 2007. In de huidige Verordening Wet inburgering zijn de doelgroepen ruim geformuleerd, zodat we iedere inburgeringsplichtige een inburgeringstraject kunnen aanbieden. De Verordening hoeft daarom op dit punt niet aangepast te worden. We stellen voor de Verordening op dit punt ongewijzigd te laten.

Een inburgeringstraject kan nu ook opleiden tot het staatsexamen Nederlands als tweede taal I of II (art. 19 lid 2 WI).

Vóór de wetswijziging kon een inburgeringstraject alleen opleiden tot het inburgeringsexamen. Inburgeraars die een hoger niveau Nederlands nastreven kunnen er nu voor kiezen een inburgeringstraject te volgen dat opleidt tot het staatsexamen I of II. Het halen van het staatsexamen I of II is voor inburgeraars een belangrijke voorwaarde om een vervolgopleiding op MBO-, HBO-, of WO-niveau te mogen starten. Voor deze groep inburgeraars is het daarom een waardevolle wijziging in de wet. Voor inburgeraars die werk ambiëren betekent het de mogelijkheid om het Nederlands op een hoger niveau te leren beheersen. Dat dit bijdraagt aan een betere positie op de arbeidsmarkt is evident.

Voor de gemeentelijke verordening betekent het dat we voorstellen in een aantal artikelen naast het inburgeringsexamen het staatsexamen toe te voegen.

Gemeenten kunnen aan inburgeringsplichtigen die een MBO-opleiding volgen een taalkennisvoorziening in plaats van een inburgeringstraject aanbieden (art. 19 lid 2 WI).

Een taalkennisvoorziening biedt inburgeraars extra taalondersteuning bij een opleiding MBO 1 of 2. De taalkennisvoorziening kan uitsluitend in combinatie met deze opleidingen worden aangeboden. Inburgeringsplichtigen die een MBO-opleiding volgen, hebben er baat bij om deze opleiding met succes af te ronden. Naast het gegeven dat een MBO-diploma een vrijstelling van de inburgerplicht oplevert, vergroot het hebben van een diploma ook de kansen op de arbeidsmarkt. Het inzetten van een taalkennisvoorziening vergroot de kans op succesvolle afronding van de opleiding en is daarmee zinvoller dan een nieuw te starten inburgeringstraject. De combinatie taalkennisvoorziening met opleiding biedt naar onze mening een goede basis voor participatie in de Groningse samenleving.

Er is een groep die we geen taalkennisvoorziening aan kunnen bieden. Het betreft de geestelijk bedienaren. We zijn verplicht aan geestelijk bedienaren een speciale, landelijk vastgestelde inburgeringsvoorziening aan te bieden.

Wij stellen u voor in de gemeentelijke Verordening in diverse artikelen de taalkennisvoorziening op te nemen.

Gevolgen voor de deelnamebonus.

In augustus 2008 heeft uw raad besloten om een deelnamebonus te verstrekken aan inburgeraars die hebben deelgenomen aan het inburgeringsexamen en deze deelnamebonus te verrekenen met de eigen bijdrage. Al snel na invoering van de Wet inburgering, bleek dat de eigen bijdrage van € 270,-- die gemeenten moeten vragen aan inburgeraars voor het volgen van een inburgeringstraject, voor veel inburgeraars een grote drempel vormt voor het accepteren van een inburgeringsaanbod. Met het invoeren van de deelnamebonus is een belangrijke drempel voor het volgen van een inburgeringstraject weggenomen.

Wanneer een inburgeringsvoorziening ook kan bestaan uit een taalkennisvoorziening of een opleiding tot het staatsexamen I of II, moeten we bepalen of we hiervoor ook de deelnamebonus beschikbaar stellen. Het ligt voor de hand om voor de groep die kiest voor het staatsexamen in plaats van het inburgeringsexamen, eveneens de deelnamebonus beschikbaar te stellen. Het enige verschil is immers het niveau van het examen, want ook deze inburgeraars moeten de eigen bijdrage betalen. Wij stellen voor om inburgeraars die opgaan voor het staatsexamen voor de deelnamebonus in aanmerking te laten komen.

We hebben ons de vraag gesteld of we de deelnamebonus ook beschikbaar willen stellen aan inburgeraars die een taalkennisvoorziening krijgen aangeboden. De taalkennisvoorziening in combinatie met de MBO-opleiding zorgt ervoor dat men na het behalen van het MBO-diploma vrijgesteld wordt van de inburgeringsplicht. Het is een alternatief voor de inburgeringsvoorziening. Voor het gebruik maken van de taalkennisvoorziening betaalt de inburgeraar de gebruikelijke eigen bijdrage van € 270,--. In aansluiting op het verstrekken van de deelnamebonus aan inburgeraars die opgaan voor het inburgeringsexamen of het staatsexamen, stellen we voor om dit ook te doen in geval van het gebruik maken van een taalkennisvoorziening. Omdat de taalkennisvoorziening is gekoppeld aan de MBO-opleiding en ook net zo lang duurt,

stellen we voor de deelnamebonus beschikbaar te stellen op het moment dat de inburgeraar meedoet aan het MBO-examen. Net als bij het inburgerings- en het staatsexamen stellen we voor dat het voor het beschikbaar stellen van de bonus niet relevant is of de inburgeraar slaagt voor dit examen. De bonus wordt vervolgens verrekend met de eigen bijdrage. Deze verrekening is mogelijk, omdat we de eigen bijdrage pas drie maanden na het afleggen van het examen innen. Voor de inburgeraar betekent het dat er geen eigen bijdrage meer hoeft te worden betaald en een belangrijke drempel voor het starten van een inburgeringstraject is weggenomen.

Financiën deelnamebonus.

De kosten voor het verstrekken van de deelnamebonus worden ten laste gebracht van het budget voor de uitvoering van de Wet inburgering.

Gemeenten kunnen ervoor kiezen om aan inburgeringsplichtigen direct en daarmee verplichtend een inburgeringsvoorziening op te leggen (art. 19a WI).

Per 1 januari 2009 biedt een wijziging in de Wet inburgering gemeenten de mogelijkheid om een inburgeringsvoorziening voor een inburgeringsplichtige *vast te stellen*. In artikel 19a van de Wet inburgering heeft uw raad de bevoegdheid gekregen bij verordening te bepalen dat een inburgeringsvoorziening vastgesteld kan worden. Wij stellen uw raad voor niet voor deze mogelijkheid te kiezen en te blijven bij het huidige aanbodstelsel. In dat geval hoeft de Verordening op dit punt niet aangepast te worden. We lichten dit toe.

In het *vaststellingsstelsel* heeft de gemeente de mogelijkheid om een inburgeringsvoorziening direct vast te stellen en op te leggen, indien de gemeente van mening is dat het om een geschikte inburgeringsvoorziening gaat. In de grote steden in het westen van het land bleek het erg moeilijk voldoende inburgeraars een inburgeringstraject te laten starten. Deze situatie vormde de belangrijkste reden om het vaststellingsstelsel mogelijk te maken. We zien echter de volgende bezwaren bij het vaststellingsstelsel.

Uitgangspunten van ons inburgeringsbeleid zijn dat wij inburgeraars ondersteunen bij het nemen van hun verantwoordelijkheid, dat zij zich inspannen om in te burgeren en dat zij zich uitgenodigd voelen op het aanbod voor een inburgeringsvoorziening in te gaan. Het verplicht stellen van een inburgeringsvoorziening past niet bij deze uitgangspunten.

Daarnaast willen we wijzen op de grotere kans op bezwaar- en beroepsprocedures in het vaststellingsstelsel. Een inburgeringsplichtige die de geboden inburgeringsvoorziening niet wil, kan namelijk een juridische procedure starten.

In het huidige zogenaamde *aanbodstelsel* kan de gemeente een aanbod voor een passende inburgeringsvoorziening aan alle inburgeringsplichtigen doen. Dit betekent dat de gemeente de inburgeringsvoorziening afstemt op het startniveau en de vaardigheden, de persoonlijke omstandigheden en de maatschappelijke positie van de inburgeringsplichtige. De inburgeringsplichtige krijgt een termijn om op het aanbod te reageren. Dit aanbodstelsel voldoet daarmee aan onze uitgangspunten en vormt geen belemmering in de uitvoering van de Wet inburgering.

Kiezen voor het vaststellingsstelsel is naar onze mening in Groningen niet nodig, omdat in Groningen voldoende inburgeringsplichtigen bereid zijn een inburgeringstraject te volgen. In 2008 hebben ongeveer 25 inburgeraars het aanbod niet aangenomen. Daartegenover staan zo'n 500 inburgeraars, die het aanbod hebben geaccepteerd. Voor een aantal inburgeraars is de reden voor het niet aannemen van het inburgeringsaanbod overigens niet dat zij niet willen inburgeren, maar dat zij zelf hun inburgering willen regelen.

Duale trajecten.

In ons gemeentelijk beleid is uitgangspunt dat we inburgering met werk (re-integratie) of participatie willen combineren. Het gaat in deze om *duale* inburgeringstrajecten en ons aanbod is daarop afgestemd. Sinds het mogelijk is aan een veel grotere groep inburgeraars een inburgeringstraject aan te bieden, merken we dat het niet meer in alle gevallen noodzakelijk is, dat het aan te bieden inburgeringstraject een duaal traject is. We streven ernaar maatwerk te leveren. Dualiteit is daarbij uitgangspunt. We stellen voor om soms (gemotiveerd) af te wijken van dit uitgangspunt, omdat we denken daarmee inburgeraars een beter traject te kunnen aanbieden. Bijvoorbeeld aan inburgeraars die fulltime werken, maar nog wel (een deel van) het inburgerings-examen moeten halen. In een aantal gevallen wordt de inburgering direct gevolgd door opleiding of re-integratie. We spreken dan van een gecombineerde inburgeringsvoorziening.

We stellen voor om de toelichting bij de Verordening Wet inburgering te wijzigen op dit punt door aan te geven dat we streven naar duale trajecten, waarvan uit het oogpunt van maatwerk soms wordt afgeweken.

Wij stellen u voor te besluiten:

- I. de Verordening tot wijziging van de Verordening Wet inburgering 2009 vast te stellen;
- II. bij de uitvoering van de Wet inburgering te blijven uitgaan van het aanbodstelsel en niet te kiezen voor het vaststellingsstelsel;
- III. de Verordening tot wijziging van de Verordening Wet inburgering 2009 bekend te maken door plaatsing in het gemeenteblad en te publiceren in de Groninger Gezinsbode.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.